

glave učiti svetoval. S tem bi tudi naj lože zvedil, kateri so marljivi in kateri ne, katerim ni šola ostudna reč, in kateri ga vbogajo.

„Kako bi neki jaz svoje učence k učenju nagnal; šiba ne pomaga nič, ojstrost in nobeno kaznovanje tudi ne?“ — tako sem že večkrat slišal učeniške besedovati. Jaz bi pa to le rekel: Za šibo imej poterpčenje in namesti ojstrosti pa prijazno besedo, in boš vidil, da bo pomagalo. Še povsod sem vidil, da prijazen učitelj ima vedno obilno število učencov in kaj bi ne? Ali morebiti otroka ne veseli v šolo hoditi k učitelju, o katerem vé, da je prijazen, da mu le dobro hoče in želi, in da mu na koncu leta veselje napraviti hoče? V ti zadevi je v zadnjih letih več šol na Kranjskem zares hvalevrednih postalo, kakor post. šola v Kropi je posnemanja vredna in toraj tudi ondotni gosp. učitelj Martin Zarnik, kateri nas je že v „Tovaru“ s svojimi spisi večkrat razveselil, vse hvalevreden. Z malimi krajcarčki je letos pokazal, kako lahko se otrokom na deželi nepozabljivo veselje naredi. Natisniti je dal namreč perijohe, v katerih so otroci vidili svoje imena tiskane med obdarjenimi, pohvaljenimi, dobrimi in lenimi.*) Ko bi bili mi nekaj v šoli na kmetih prijohe imeli, ne vem, kaj bi bili veselja naredili. Zagotovim marljivega gosp. Zarnika, kakor tudi kamnogoriškega učitelja in vse druge tema enake, da so s to lahko napravo otroke zelo zelo k boljšemu učenju spodbudili. Slava! **)

Bog daj, da bi se prihodnje leto kaj enakega na več krajih pokazalo! Mislím, da bi si lahko vsaka šola z malimi pripomočki g. fajmoštra in drugih gospodov, šolskih prijatlov, katerih je povsod nekaj, to veselje kupila. Tedaj učitelji na noge! Marljivost vse premaga!

L. T.

Čujte, kaj godba zamore!

Godba nam ne dopade samo kot umetnost, temuč kakor tista čudovita moč, koja enako navdaja vse človeške

*) Tudi večkrat čuješ semtertje po kmetih učence govoriti: Pokaj bi se učil? darila, tako vém, da ne bom dobil. — Toraj ta naprava na koncu šols. leta marsikterega zbode in k sklepu pripravi, prihodnje leto bolje učiti se. Piz.

**) Tudi mi rečemo: Slava takim učiteljem, ki tako svojo slovensko šolo neprestrašeno postavijo na očitni oder; vendar menimo, da bi bilo boljše, če bi se pri pridnostni razredbi učencov izpustil žalivni napis: „Leni so bili“, ker tako očitno osramotenje gotovo več škoduje, kakor koristi.

Vredn.

serca. Prosti kmet, dasiravno malo ali celó nič o umetnostih ne vé, vendar hvali iz vsega serca prijetno godbo, znamenje, da ga je obšla tista, tako rekoč godbina elektrika, ktera ne loči plemenitnika od revnega bajtarja.

Kakor se bere, živel je nekda j na Napolitanskem Palma, ki je bil tako izversno zveden v godbi, da malo takih. Zraven tega bil je pa tudi tak, kakoršnih je bilo pred njim več in kakoršnih je tudi še zdaj veliko, t. j. gospodarstvo bilo je njemu kakor Latinec pravi: „Terra incognita“. Zakopal se je tedaj v velike dolgove. Pride enkrat neki odertnik k njemu s svojimi hlapci, ter brez vse šale oestro in neusmiljeno plačilo zahteva. „Plačaj!“ mu veli, „ali greš pa koj v ječo!“ Kako je Palmu pri sercu moglo biti, ni lahko popisati. Stal je zamišljeno poleg svojega glasovirja, kakor nekda j Herkul na razpotju. Prežeči upnikov obraz zbudí v otožnem Palmu novo misel. V obupnosti se usede k glasovirju in igra misleč: zdaj igram zadnjokrat — ali, lejte čudo! Odertnika je ta električni glas do solz ginil. Objame umetnika in ga ne le tirjati jenja, ampak posodi mu pri priči zopet nekaj denarja, in odsihmal ni bil nikdar več tako siten pri tirjatvi.

Vprašam vas, dragi čitatelji, ali ni ta primerek tehtnejši od čudeža, ko so namreč želve (šildkrote) in pajki, ginjeni od krasne godbe prišli k godcu, da bi njegovo umetnost poslušali?

T.

Opominek za učitelja mesca listopada.

Štiri poglavitne in tri manje podobe visé v hiši vsakdanjega življenja, in te so: štiri letni in trije dnevni časi, kateri nas veliko veliko učé in spominjajo. — Tudi učitelj naj ima te žive podobe v šolski in v svoji izbi. Vsaki letni čas in vsaki dan daje odgojitelju dosti priložnost, da zbuja v mladih sercih prave zlahtne občutke.

Sadjorejec okopuje in ovija zdaj drevesa, koplje jame za prihodno sajenje in pripravlja sadne peske.

N a g r o b e h.

Srečni, ktere zemlja krije,
Kak počivajo sladkó!
Bolečina jih ne vije,
Stiske v grob ne prederó.